

bb 65. ujságíró küldöttség utazott az eak-ba

i tf/tné-lm fm

1966. január 10.

hétfőn este öttagu ujságíró küldöttség utazott budapestről az egyesült arab köztársaságba a magyar népköztársaság és az eak közötti kulturális egyezmény alapján. a küldöttséget timmer józsef, a népszava főszerkesztője vezeti./mti/

--

- v é g e -

21.12/a

- 38 -

Wk

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 11.

bb 1. toursban rendezik meg az év első nemzetközi filmfesztiválját

i s/gk-lm fm

1966. január 11.

ebben a hónapban megkezdődik a világ filmművészeinek idei seregszemléje. az egymást követő rövid-, játék- és dokumentumfilm-versenyek sorozatát a hagyományos tours-i nemzetközi kisfilmfesztivállal nyitják meg. a franciaországi városban ez évben január 19 és 24 között tizenegyedik alkalommal gyűlnek össze, hogy legjobb alkotásaikat bemutassák a világ filmművészei.

az 1966. évi fesztiválsorozat idénnyitóján ott lesznek a magyar filmművészet képviselői is. a nemzetközi versenyen két alkotással vesznek részt. bemutatják Kovács András rendező „két arckép” című rövidfilmjét. Levetítik Kardos Ferenc fiatal rendező lírai hangvételi „levelek Juliához” című alkotását. a fesztiválon versenyen kívül bemutatják Sándor Pál „nagyfülü” című rövidfilmjét./mti/

--

bb 2. nagyttatarozások kőbányán

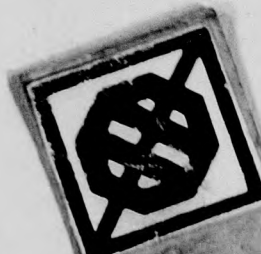
i hi/hné-lm zs

1966. január 11.

felújítják kőbánya fontosabb intézményeit. egyebek közt megkezdik az inász utcai gimnázium általános tatarozását, s itt kisebb átalakításokat is végeznek. a Gizella kórház rendbehozására 3/4 millió forintot költenek, fejlesztik a Bajcsy-Zsilinszky kórházat és a kerületi szakorvosi rendelőintézetet is. a városszéli telep művelődési házának korszerűsítése több mint félmillió forintot fordítanak./mti/

--

-1-

bb 3. salgótarjánban gyűrűzött szalonkát ejtettek el szardínia szigetén

vid ká/sk-lm la

1966. január 11.

érdekes hír érkezett a napokban salgótarján zagyvarónai telepére. szardínia-szigetről keltezett levélben egy olasz vadász arról értesítette varga ferencet, hogy múlt év december 5-én a szigeten elejtette a varga által meggyűrűzött és 155.395-ös számmal ellátott szalonkát. varga ferenc múlt év tavaszán a salgóváraljai völgyben akadt rá a fiatal szalonkára, s azt a madártani intézet gyűrűjével látta el. a szalonka az őszi vándorlás során jutott el az olasz szigetre./mti/

-. -

bb 4. félévi vizsgák az egyetemeken és főiskolákon

i fe/j-lm zs

1966. január 11.

január első hetében megkezdődtek a félévi vizsgák a felsőoktatási intézményekben. a következő hetekben a nappali, esti és levelező tagozaton összesen 94 000 egyetemi és főiskolai hallgató ad számot tanulmányi felkészültségéről. az első évesek közül a nappali tagozaton 14.154, az estin 3.685, a levelező tagozaton pedig több mint 8 000 hallgató vizsgázik.

a tanárszakos ötödéves egyetemi hallgatók, akik november 30-án fejezték be az oktatási gyakorlatot, a végzett iskolai gyakorlatról félévben értékelést kapnak. a leendő tanárok február elejétől május közepéig folytatják a hospitálást, s ezután készülnek majd fel az államvizsgára.

az egyetemen és a főiskolákon az utóvizsgákra februárban kerül sor./mti/

-. -

bb 5. a bartók gyermekszínházban

s tné-lm sr

1966. január 11.

január 15-én délután tűzik műsorra először tarbay ede „mese a tűzpiros virágról”, című zenés mesejátékot./mti/

-. -
-2-

Wc

bb 6. egymillió virágpalánta

vid ká/sk-lm la

1966. január 11.

a tél kellős közepén javában folynak az előkészületek a tavaszra és a nyárra a debreceni kertészeti vállalat telepének üvegházaiban. a szaporító ládákból tízezrével csiráznak a virágmagvak. egymillió virágpalántát nevelnek fel ez évben a kertészetben, s ennek háromnegyede a debreceni utcákat és tereket díszíti majd, de szállítanak nyíregyházára és ózdra is./mti/

-. -

bb 7. január 15-én indul ameríkába a magyar állami népi együttes

i cl/gk-lm fm

1966. január 11.

ezekben a napokban készül 19. külföldi turnéjára az eddig 23 országban sok sikert aratott magyar állami népi együttes. már elkészült az együttes küszöbön álló amerikai útjának menetrendje is. a magyar művészek január 15-én indulnak utnak, s new yorkban kezdik meg és fejezik be csaknem két-hónapos körutjukat. január 18-tól a hónap végéig adnak műsort a város egyik legnagyobb előadótermében, a city centerben, s március első két hetében ismét itt szerepelnek majd.

a két időpont között a száz tagú együttes ellátogat az usa északi és középső részének nagyvárosaiba; fellép pittsburgh, cincinnati, detroit, chicago, columbus és cleveland, valamint több más város közönsége előtt, majd rövid időre kanadába látogat. a tervek szerint a két legnagyobb kanadai város közül torontóban három, montrealban pedig négy előadásra került sor.

a magyar művészek programja iránt nagy az érdeklődés. több nagy new york-i lap előzetes ismertetőt adott az állami népi együttesről, s a bemutatóra sok jegy kelt el elővételben./mti/

-. -
-3-

Wc

bb 8 . háromezerhatszáz madártojás egy szekrényben

vid ká/sk-lm la

1966. január 11.

ritkaságszámbamenő gyűjteménnyel rendelkezik máté László székesfehérvári nyugdíjas. Lakásán egy speciális fiókosszekrényben 3.600 madártojást őriz. máté László 40 éve foglalkozik madártojás-gyűjtéssel. bebarangolta a kárpát-medence szinte minden vidékét, tanulmányozta a madarak életét, költési idejét, s gondos munkával gyűjtötte a fészekaljából a tojásokat. jelenleg 217 madárfajta tojása van a birtokában, családok, rendek szerint csoportosítva, gyűjteményében számos ritkaság is akad, így többek között néhány fészekalja kigyászolyv tojás. a gyűjtemény legkisebb darabja az alig babszem nagyságú sárgafejű királykatojás, a legnagyobb pedig a velencei-tó partján tanáryzó nyári lud tojása. a tojásokon a tüzkizékeltől a sötét rozsdabarnáig a színek sokféle árnyalata megtalálható, mintázatukat a legügyesebb kezű himestojás-festő is megirigyelhetné. az érdekes gyűjteményt tulajdonosa rövidesen átadja a madártani intézetnek./mti/

..

bb 9. új rendelőintézet angyalföldön

i hi/hné-lm zs

1966. január 11.

a 13. kerületi tanács a katona józsef utca 21. szám alatt négykörzetes, új szakosított orvosi rendelőt létesít. az új intézményt gyermek-ideggondozóval, továbbá laboratóriummal, röntgenhelyiséggel és ekg-részleggel is felszerelik./mti/

..

-4-

bb. 10. közvéleménykutatás az étrendről

i ms/tm/zs/gy/cz

1966. január 11.

mit fogyaszt reggelire, ebédre, vacsorára, s ha ön lenne a konyhafőnök, hogyan állítaná össze a naponkénti étrendet? - ezt kérdezték az egészségügyi felvilágosítási központ munkatársai több szakszervezeti üdülőben összesen csaknem 400 vendégtől. a táplálkozási szokások megállapítását célzó felmérés érdekes eredményeket hozott. kitűnt például, hogy sokan ugyan a korszerű egészségügyi követelményeknek megfelelően, a helyes arányokat megközelítően képzelik el a napi menüt, a gyakorlatban azonban rendszerint eltérnek ettől - jóllehet az üdülőben többféle étrend között válogathattak.

a közvélemény étlapjára például husos, zsíros ételek mindössze 30,4 százalékban kerültek - reggelire, ebédre, sőt vacsorára is ennél mégis jóval magasabb százalékban fogyasztottak sonkát, szalonnát, különböző husokat, s még a levesek közül is a zsírosabbakat, nehezebbeket részesítették előnyben.

sok beutalt foglalt állást a könnyű, kimélő étrend mellett - de elsősorban másokra vonatkoztatva, mert ezekből valamennyi vizsgált üdülőben jóval kevesebb fogyott, mint ahányan javasolták. a vendégek-készítette étlap és a fogyasztás között különösen a vacsoránál tapasztaltak tetemes különbséget a felvilágosítási központ munkatársai. a vendégek kétharmad része ugyanis hetente két, vagy több alkalommal hideg vacsorát javasolt, ténylegesen azonban csupán 10-12 százalékuk elégedett meg felvágottal és más hidegétellel. örvendetes tapasztalat azonban, hogy a javasolt étrendekben és a valóban elfogyasztott vacsora-menükben egyaránt bőségesen szerepeltek tejtermékek, tojás, stb. kevésbé helyeslhető viszont, hogy a megkérdezetteknek mindössze 17,8 százaléka vette szívesen, ha asztalára este gyümölcs került.

az üdülő-vendégek - elsősorban természetesen a női beutaltak - arra is választ adtak, milyen szempontok vezetik őket a családi étrendek összeállításakor. a különböző megfontolások közül első helyre a menük tartalmassága, tápláló jellege került, második legfontosabb szempontként az izletességet, harmadikként pedig a változatosságot említették. az ételek „könnyű voltára”, vitamin-tartalmára a megkérdezettek több mint 90 százaléka ügyet sem vetett.

/folyt. köv./

8.08/-n

-5-

le

bb. 10./közvéleménykutatás.... 1. folyt./ gy

a felmérés alkalmával egyébként nemcsak az étrendeket, hanem a beutaltak testsúlyát is figyelemmel kísérték a felvilágosítási központ munkatársai. az egyik üdülő 171 vendége közül száz saját bevallása szerint is súlytöbblettel kezdte meg a pihenést, sőt 80-an öt kilót meghaladó többlettel rendelkeztek. ennek ellenére csupán 29-en vették tervbe, hogy leadnak néhányat a felesleges kilókból, s végeredményben 47-en 1-3 kilóval „tekintélyesebben,, hagyták el az üdülőt./mti/

bb. 11. számos közérdekű téma az év első felében a kerületi pártbizottságok előtt

i pr/gk/zs/gy/cz

1966. január 11.

összeállították idei első féléves munkatervüket a budapesti kerületi pártbizottságok. szinte valamennyi munkatervben helyet kapott a második ötéves terv eredményeinek értékelése és a következő tervidőszakban a kerületek üzemekre, intézményeire, párt- és tömegszervezeteire háruló feladatok megvitatása. ezenkívül számos közérdekű téma, a lakosságot közvetlenül érintő kérdés kerül a félév alatt a végrehajtó bizottsági ülések napirendjére. a ferencvárosban például a kereskedelmi vállalatok munkáját veszik „górcső,, alá, s az érintett vállalatok gazdasági vezetőivel közösen tárgyalják meg, hogyan lehetne javítani az áruezellátást, fejleszteni az üzlethálózatot, növelni a boltok áteresztő képességét.

a vii. kerületi pártbizottság azt veszi számba, hogyan alakult a diákok származása szerinti összetétele az erzsébetváros közép- és felsőoktatási intézményeiben. az i. kerületben végrehajtó bizottsági ülésen összegezik a lakóterületek pártmunkásainak, politikai aktivistáinak tapasztalatait, s készítik elő a kerületi kiesztes fiatalok nyári építőtáborozását.

/folyt. köv./

8.13/-n

-6-

ll

bb. 11./számos közérdekű.... 1. folyt./ gy

ujpesten a szocialista brigádmozgalom fejlődésének és - a kerületi üzemek negyedéves export tervteljesítése alapján - a pártszervezetek gazdasági irányító munkájának vizsgálata szerepel, a pártbizottság munkaprogramjában. az év első hat hónapjában sor kerül a pedagógus szakszervezet ujpösti csoportjainak és a kerületi népi ellenőrzési bizottság munkájának megtárgyalására is./mti/

bb. 14. halálos motorkerékpár-baleset - két évi és három hónapi szabadságvesztés

i bc/tm/zs/gy/cz

1966. január 11.

ittasan vezette motorkerékpárját vogt pál postai kézbesítő-vácraól verőce felé haladva egy kanyarban a motorkerékpár felborult. a baleset következtében utasa oláh kálmán, segédmunkás súlyosan megsérült és a kórházba szállítás után meghalt.

a pestvidéki járásbíróóság vogt pált két évi és három hónapi szabadságvesztésre ítélte, s öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

bb. 17.pályamű az erkel-ünnepségre - a város munkásmozgalmának története

vid hné/fm/gy/cz

1966. január 11.

a legközelebbi erkel diákünnepséget 1967 tavaszán rendezik meg gyulán, a zenszerző szülővárosában. az alföldi megyék diákjai máris készülnek a nagy eseményre: tánccal, dallal, versmondással, jelentekkel, képzőművészeti alkotásokkal pályáznak a nemes vetélkedőre. a gyulai erkel ferenc gimnázium honismereti szakkörének tagjai elhatározták, hogy városuk munkásmozgalmának történetét dolgozzák fel; ez lesz pályaművük a legközelebbi erkel-diákünnepségre. a gyulai diákok a téli szünetet is felhasználják arra, hogy a levéltári iratokból, munkásmozgalmi veteránok elbeszéléseiből adatokat gyűjtsenek össze érdekes vállalkozásuk végrehajtásához./mti/

8.17/-n

-7-

ll

bb.12. nemzetközi érdeklődés a magyar gyermekvédelem iránt

i vt/gk n zs — 1966. január 11.

a gyermeknevelő intézetek nemzetközi szövetségének /fice/ magyar szekciója csak a múlt évben kezdte meg működését, de tevékenysége máris széles körű. molnár istván, a szekció elnöke, a művelődésügyi minisztérium gyermekvédelmi osztályának vezetője, elmondta az mti munkatársának:

- első feladatunk volt, hogy megnézzük milyen problémák foglalkoztatják a gyermekvédelem szakembereit a különböző országokban. a vizsgálódás hasznos tapasztalatokkal gazdagított bennünket. ugyanakkor saját tapasztalatainkat is közrebocsátottuk, szakmai viták céljára. a nemzetközi szövetség londoni közgyűlésén például a gyermekváros-szervezés előnyeit és gondjait a magyar szekció előterjesztésében, barna lajosné, a főtí gyermekváros igazgatójának referátuma alapján vitatták meg. a magyar nevelőotthoni és intézeti nevelőmunka iránti érdeklődésre jellemző, hogy a nemzetközi szervezet angol és francia szekciója ez év első napjaiban levélben fordult hozzánk, s mindkettő anyagot kért a nemzeti tanulmányi napokhoz, s egyidejűleg meghívást is küldtek a szekciók ülésére.

- a magyar szekció a napokban nyílt levelet juttatott el a szövetség nemzeti szekciójához. ebben hangot ad az elhagyott gyerekekkel foglalkozó pedagógusok tiltakozásának az amerikaiak vietnami agressziója ellen. - minden gyermek lelkébe mélységes bizalmat akarunk plántálni a felnőttek, az ember iránt. ugyanezért élnek, dolgoznak a nevelők vietnam iskoláiban is. boldogságra akarják fölnevelni a gyerekeket. az élet szépségét, minden gyermeknek kijáró örömeit senkinek sincs joga elrabolni a vietnami gyerekektől - hangzik a levél.

- a fice végrehajtó tanácsa egébként a közelmúltban a belgiumi charleroi-ban ülésezett. a tanácskozáson egyebek közt elhatározták, hogy az idei nemzetközi tanulmányi napokat és a közgyűlést áprilisban a német demokratikus köztársaságban, weimarban rendezik, - fejezte be nyilatkozatát a magyar szekció elnöke./mti/

8.20/-n

-8-

bb.13. a budapesti műszaki egyetem vizgépek tanszékén megoldották a hidrodinamikus tengelykapcsoló szerkesztésének elméleti problémáit

i tz/hné n vg

1966. január 11.

az ipar számára is nagyjelentőségű eredményhez vezettek a budapesti műszaki egyetem vizgépek tanszékének a hidrodinamikus tengelykapcsolóval összefüggő kutatásai.

a hidrodinamikus tengelykapcsoló sokféle előnyt jelent alkalmazói számára. az elektromotornak például, ha egy nehéz, nagy gépet közvetlenül indítanak meg vele, hosszú percek alatt - amíg a nehéz berendezés átveszi a fordulatszámot - a megengedettnél nagyobb terheléssel kell dolgoznia, s ehhez túlságosan nagy áramerősséget kell felvennie. a követelmény a motor gyakori leégése. ezt például nagyobb méretű motor alkalmazásával, vagy hidrodinamikus tengelykapcsoló közbeiktatásával lehet megelőzni. az olcsóbb módszer mindenestre az utóbbi. ebben az esetben ugyanis a hajtó motor a mozgást valamilyen folyadék közvetítésével adja át a munkagépnek, így a motor és a tengelykapcsoló pillanatok alatt gyorsul fel, s a motor nincs túlterhelve.

a berendezés felhasználható lengéscsillapítónak is. a jégtörő hajók csavarja például, ha ilyen tengelykapcsoló közvetítésével kapja a meghajtást, még a jégtáblákban megakadva sem törik el és a diesel-motor sem fullad le. de akármilyen célra használják is, rendkívül egyszerű berendezés, még csak karbantartást sem igényel.

mindezek ellenére e berendezéseknek az egyes konkrét feladatokra szánt új típusait mindmáig világszerte hosszas próbálgatások, kísérletezgetések alapján tervezik. a tanszék szakembereinek viszont sikerült a berendezés működésének elvi, elméleti alapjait tisztázniuk és így olyan módszert kidolgozniuk, amelynek révén az előre meghatározott tulajdonságokkal rendelkező tengelykapcsolókat minden kísérletezgetés nélkül, tisztán teoretikus számítások útján lehet méretezni. így a tanszék szakemberei ma már tisztán elméleti számítások alapján tudnak részletes tanácsokkal szolgálni egy-egy ilyen berendezés megtervezéséhez./mti/

8.25/-n

-9-

bb.16. új elemgyárak és házépítő kombinátok épülnek

1 sb/lk n vg 1966. január 11.

az építésügyi minisztérium az idén csaknem 30 százalékkal több beruházással fejleszti az építőipart és az építőanyagellátást, mint tavaly. az elavult gépek kicserélésére, új építőipari gépsorok gépláncok kialakítására mintegy 280 millió forint értékű gépet és berendezést vásárolnak. ezenkívül 18 jelentős, saját beruházás munkálatait fejezik be az idén. többek között üzembe helyezik a váci, a dombóvári és a bodrogkeresztúri falazóblokk üzemeket, amelyeknek termékei együttvéve évente 75 millió kisméretű téglának felel meg. nagyharsányban évi 243 000 tonna mészkeőrleményt termelő őrlőművet adnak át. a bajai épületasztalosipari vállalat fejlesztési munkálatainak befejezésével pedig évente majdnem 20 millió forint értékű ablakkal és ajtóval többet kapnak az építők.

a múlt évinél lényegesen több, összesen 16 értékhatár feletti új építőipari beruházás munkálatai kezdődnek meg az idén. az ország fizetési mérlegének javítására, az exporttermékek szállításának bővítésére jelentősen fejlesztik a fém munkás vállalatnál az alumínium-szerkezetek termelését és a kőbányai porcelángyárat. az építőipar és a lakásépítés gyári jellegű módszereinek kiterjesztésére győrről és miskolcon nagy házépítő kombinát épül, amelynek szovjet gépsorai majd kétszer annyi lakáspanelt gyártanak, mint a nemrégiben átadott első budapesti házgyár. a főváros lakásépítési ütemének meggyorsítását pedig egy újabb, a második budapesti házgyár felépítésével segítik. szolnokon új épületelemgyár, hegyeshalmon pedig egy nagy kavicsosztályozómű építését kezdik meg. javítják az ellátást az építőanyagipar hiánycikkeiből is. így most már sor kerül a váci dcm új mészüzemének és a hódmezővásárhelyi edénygyárnak az építésére s több téglagyár rekonstrukciós munkálataira. ebben az évben meggyorsítják számos újabb építőipari beruházás műszaki terveinek, programjainak kidolgozását, hogy jól előkészített munka-alapján folytathassák majd a jövő évben is az építő- és építőipar fejlesztését./mti/

..

8.30/-n

-10-

bb. 15. huszmillió dollár értékű hulladékot gyűjtött össze 1965-ben a méh

1 sz/tné/vg/gy/bs

1966. január 11.

a diákok és az üzemekben dolgozó fiatalok az elmúlt évben is eredményesen vettek részt a hulladékok gyűjtésében. segítségük nyomán a méh vállalatok tavaly 196 ezer tonna vas, 11 000 tonna fém, 51 000 tonna papír és 8 000 tonna textilhulladékot adtak át a feldolgozó üzemeknek. az összegyűjtött vashulladék olyan nagy mennyiség, hogy 39 000 d-4/k típusú traktor készülhetne belőle. a fémhulladék 400 fecske szárnyashajó és 400 vízi-busz gyártásához elegendő. a papírhulladékkal 15 000 tonna cellulóz behozatala takarítható meg. a textilhulladék 17 600 kétszobás családi ház szigeteléséhez szükséges kátránypapír előállításához szolgál alapanyagul. az összegyűjtött hulladékok értéke mintegy 20 millió dollár.

sok tízmillió forintot ér az a mintegy 400 000 juh- és bányabőr, amelyet vidéken gyűjtöttek össze a méh telepek. az átvett juh- és bányabőrnek több mint a fele szőrmeipari célra alkalmas. a csaknem egymillió házi- és mezei nyulbőrt főként kalapgyártáshoz használják fel, egy részét azonban szintén a szőrmeipar rendelkezésére bocsátják. átvett a méh 200 000 marha- és borjú, valamint tekintélyes mennyiségű pézsmá, vidra és nyestbőrt is.

az utóbbi években szervezték meg a fényképezési rögzítődolgot gyűjtését, s ebből kohósítással ezüstöt vonnak ki. csupán a tavaly összegyűjtött rögzítődolgotból 1 400 kiló ezüstöt nyertek.

1965-ben készült el a budapesti méh vállalat központi telepe, vidéken pedig ipari övezetbe, kedvezőbb feltételek közé került a fehérgyarmati, a hajdunánási, a ceglédi és a mezőkövesdi méh telep, s ez megkönnyítette a méhvállalatok megnövekedett feladatainak ellátását./mti/

..

9.00/-n

-11-

1966. január 11.

bb. 18. sokmillió megtakarítással számos korszerű új berendezéssel járultak hozzá a kutatók a villamosenergia-ipar fejlesztéséhez

i szf/gk/vg/gy/bs

1966. január 11.

a villamosenergia-ipar fejlesztésében nagy részük van az iparág kutatóinak. a második ötéves tervidőszak első szakaszában a villamos energetikai kutató intézet és hőtechnikai kutató intézet, majd 1964 januárjától kezdve a kettő összevonásából alakult villamosenergiaipari kutató intézetre hárultak az iparági kutatási feladatok. a terméket közvetlenül érintő kutatómunkában segítettek egyes üzemek és az erőterv is.

eredményeseknek bizonyultak a tüzelés-technikai kutatások. haszonnal jártak az erőművi tüzelőanyagok fizikokémiai tulajdonságainak vizsgálatai. tisztították a kazántüztérekben végbemenő folyamatokat, ezeknek megfelelő tüztérrel alakították ki. a kutatások eredményeként az oroszországi, a borsodi, az inotai és az ajkai erőműben olyan tüzeléstechnikai salakosodási hibákat hártottak el, amelyek veszélyeztették a folyamatos, gazdaságos üzemeltetést. a hibák elhárítása az üzembiztonság növelésén felül erőművenként két-hárommillió forint évi megtakarítást hozott. a négy erőműben szerzett elméleti és gyakorlati tapasztalatokat a dunamenti hőerőműnél is felhasználták, most pedig a bővítés alatt álló bányai, később a harmadik ötéves tervben felépülő gyöngyösi hőerőmű kazánjai tüztérének kialakításánál, égőinek elrendezésénél szintén érvényesítik. sok munkát fordítottak a kutatók egy új, nagy teljesítményű, barnaszén és lignitek őrlésére alkalmas szénörlő malom kifejlesztésére. az új szénörlő malmot a 100 megawattos gépegyesével bővülő bányai erőműbe építik be első ízben. a külföldi malomterv 100 000 dollárba került volna, a hazai konstrukció tehát nagyszegű importot takarít meg. az olajtüzelésű kazánokhoz jó hatásfokú olajhevítvőt fejlesztettek ki, első ízben a mátravidéki erőműben helyezték üzembe.

/folyt. köv./

9.06/-n

9.10/10

-12-

bb. 18. /sokmillió megtakarítással... 1. folyt./ gy

igen hasznosoknak bizonyultak azok a kísérletek, amelyekkel kidolgozták a 32 megawattos és 50 megawattos turbinák gazdaságos, biztonságos, az előírásokhoz képest gyorsabb indításának módszerét. az új módszert az oroszországi és a dunamenti hőerőműben vezették be. az erőművek berendezéseinek szabályozására, távirányítására több nemzetközi színvonalú berendezést fejlesztettek ki. a borsodi hőerőműben olyan automatikát szereltek fel, amely önműködően elosztja a terhelést a gépcsoportok között. a pécsi hőerőműben próbauzembe helyezték a digitalis-elven működő, távmérésre és távműködtetésre alkalmas, fétis 1.-nek elnevezett berendezést. az oroszországi hőerőműben szerelik a fétis 2., az erőművi adatfeldolgozó és üzemellenőrző berendezést. számos hálózatvédelmi és hálózatautomatizálási kérdést oldottak meg ezenkívül az iparág kutatói.

a villamosenergiaipari kutató intézet összeállította a harmadik ötéves terv kutatási feladatait. az új tervidőszakban sor kerül 100-150-200 megawattos óriás gépegyesek, óránkénti 320-500-620 tonna gőzteljesítményű kazánok beépítésére. ezeknek a hatalmas gépeknek az üzemeltetése sokkal bonyolultabb feladat, mint a régi kisebb teljesítményűeké, ezért gazdaságosságukat, üzembiztonságukat újabb korszerű automatikákkal kell biztosítani. az intézet kutatói ezt tekintik egyik legfőbb feladatuknak. a szovjet és a hazai villamosenergia-rendszer között kiépülő 400 kilovoltos távvezeték is számos új feladatot jelent majd, ezek megoldása ugyancsak a villamosenergiaipari kutató intézet munkatársaira vár./mti/

bb. 19. öt év alatt 514 olajkutató fúrta a dunántúlon

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

a zalai olajkutatók a második ötéves terv időszakában a dunántúl különböző tájain 514 kutató fúrta. a kutatók 41 százalékánál találtak kőolajat, illetve földgázt. ez az arány világszerte is jó eredménynek számít.

/folyt. köv./

9,10/m

9.10/10

- 13 -

bb. 19. /öt év alatt.... 1. folyt./ gy

a zalai olajkutatók ebben az évben folytatják az 1965-ben megkezdett mélyszinti olajkutatót, a mély és nagymélységű olajkutak furását. kutatási tevékenységüket, anyagi és technikai eszközeiket erre a munkára összpontosítják. jelenleg három nagyteljesítményű berendezés dolgozik mély olajkut furásán, s további három berendezéssel kezdik meg a négyezer-hatezer méter mély kutak furását a dél-zalai olajmezőkön. a mélyfurások célja az ugynevezett alaphegység alatt levő szénhidrogének, kőolaj- és földgáz feltárása és kitermelése.

a kislalföldön, a győri medencében, valamint a dráva mentén is folytatják a kutató és feltáró munkát./mti/

..

bb. 20. virágzó élet az egykori szegény vend községben

vid tné/fm/gy/cz

1966. január 11.

az elmúlt években nagymértékben fejlődött a szentgotthárdi járás hét vend nemzetiségű községe. ezeknek a falvaknak a felszabadulás előtt az elmaradottság és a nyomor volt a jellemzőjük. ma a vend vidék dolgozó parasztjainak zöme tagja a jó jövedelmet nyújtó málnatermelő szakcsoportoknak. a megyei tanács intézkedett a vend községek mezőgazdasági termelésének fellendítéséről, aminek eredményeként fokozatosan felujítják a gyümölcsösöket, nagyarányú vízrendezési, talajjavítási munkákat végeznek, jelentős mennyiségű műtrágyával is fokozzák a szántóterületek, rétek, legelők terméshozamait. jó keresethez jutnak a falvak lakói a szentgotthárdi állami gazdaságtól és az erdőgazdaságtól is.

a vend vidék lakóinak megváltozott élete minden területen tükröződik. 1945 előtt például a községekben csaknem ismeretlen volt a rádió, ma szinten minden házban ott a világvevő készülék. televízióval, lemezjátszóval ellátott klubok, művelődési otthonok állnak a dolgozók rendelkezésére.

/folyt. köv./

9.16/-n

1001 Zeli

-14-

bb. 20. /virágzó élet... 1. folyt./ gy

sokat fejlődött az iskolai oktató-nevelő munka színvonala is. a pedagógusok száma megtöbbszöröződött. szakonyfaluban és orfaluban új iskolát, apátistvánfalván két új tantermet létesítettek. valamennyi községet villamosították. szakonyfaluban művelődési otthon, rábatótfaluban klub épült, alsószőlőnön felujították a művelődési otthont. autóbusz váróhelyiségek, tűzoltószertárak, új vegyesboltok, falatozók, pedagóguslakások létesültek a községekben. több mint egymillió forintos beruházással apátistvánfalván járási úttörő tábor is építettek. nemrég adták át rendeltetésének felsőszőlőnön az új óvodát, kétvölgyön és farkasfán pedig az új művelődési otthont. kétvölgyön új vegyesbolt, falatozó és orvosi rendelő is épül. rábatótfalun klubház és orvosi rendelő, apátistvánfalván és felsőszőlőnön művelődési otthon létesítését vették tervbe./mti/

..

bb. 26. sáncolással fogják fel a havat borsod megye lejtős területein

vid ká/tr/gy/La

1966. január 11.

a borsod megye lejtős területein gazdálkodó tsz-ekben megkezdtek a sáncolást. a dombokra futó, hóval borított szántóföldeken a lejtőre merőlegesen vesszőfonadékból, kukoricaszárból gátakat raknak. ezzel felfogják a lehullott havat, megakadályozzák, hogy a szélviharok a lejtő aljába hordják azt, s így a dombtetőkön takaró nélkül maradjon az őszi vetés. elősegítik ezzel azt is, hogy az olvadáskor a hó a helyben, szivódjon be a földbe, s ne okozzon talajleemosódást. különösen az encsi, valamint az edelényi és az ózdi járás erozióknak kitett földjein alkalmazzák ezt a módszert. a sáncolással nyert csapadék különösen tavasszal bizonyul hatásosnak, amikor a növényzet gyors fejlődésnek indul. az idén több mint száz termelőszövetkezetben fogják meg ezzel az egyszerű, de jól bevált módszerrel a téli csapadékot./mti/

..

9.20/-n

kóh2el

-15-

bb.21. autón, vonataton, fogaton, utazik,, a kultura

vid/j n fm

1966. január 11.

a szolnok megyei könyvtár három művelődési autóját mindennap komplex programmal indítják utnak a jársági, tiszazugi és a nagykunsági tanyavilágba. az autók rendszeresen harminc-harmincöt nagy tanyaközpontba viszik el az előadót, az előadáshoz kapcsolódó kiállítási anyagot, a könyvesládákat és a filmvetítő berendezést. most a téli időszakban rendkívül nehéz körülmények között dolgoznak és csak „kapcsolt fuvarokkal”, tudják rendeltetési helyükre juttatni az autók „tartalmát”, . mezőtur, cserkeszlő, kunszentmárton, jászapáti, kunhegyes, turkeve környékén a köves uttól a tanyai iskoláig vezető két-három kilométeres dűlőuton vonataton, majd pedig fogaton szállítják a tablókat, könyveket és a filmvetítő berendezést./mt1/

.-.

bb.22. paraszt tájház tihanyban

vid/tm n fm

1966. január 11.

tihány- a balatoni muzeum és a népművészeti ház mellett - az idén két újabb látnivalóval gazdagodik. a népművészeti ház szomszédságában két régi épületet állítottak helyre. az egyiket - a legutolsó halász-cén központját, az ugynevezett disznósi cénházat - már az elmúlt év végén rendbehozták, s itt kaphelyet a halászati muzeum. most befejezték a népi építészet egyik régi remekének, a varga-féle parasztháznak a helyreállítását is. ez az épület, amely az apátság templomhoz vezető felső sétány mellett áll, korhűen érzékelteti tihany múlt századi építészetét.

a szabadkéményes házban eredeti helyükre kerülnek a legrégebb berendezési és használati tárgyak. helyreállították az istállót, a székesszint, a jellegzetes pincét és a többi gazdasági épületet is. ezeket ugyancsak ellátják korabeli felszerelési tárgyakkal./mt1/

.-.

9.25/-n

10.10.11

-16-

bb.23: elkészültek az esztergomi marógépgyár első nagypontosságú szerszámgépeinek kísérleti példányai

vid/lk n ki

1966. január 11.

az esztergomi marógépgyárban elkészítették a nagypontosságú, az ugynevezett koordinata furógép első két kísérleti példányát. a gépet heidrich ervin, az üzem egyik fiatal konstruktőre tervezte. a gép valamennyi alakatrészének gyártásánál új szempontokat alkalmaztak, mert a három-ötvezred milliméteres pontosság, amivel a gép dolgozik, a legkisebb kopást, deformálódást sem engedi meg. elkészítésénél hasznosították a külföldi tapasztalatokat és a szovjetunióban is tanulmányoztak nagypontosságú gépeket. a vasutató intézettel és a szerszámipari művek fejlesztő intézetével közösen határozták meg az anyag összetételét és az öntvények különleges hőkezelési technológiáját.

az új gép készítéséhez különleges, légkondicionált kísérleti műhelyt építettek. az ablak nélküli, légszűrő ajtókkal ellátott helyiséget parafával bélelték, hőmérsékletét állandóan 20 fokon tartják, a levegő nedvességtartalma 45 százalék és teljesen pormentes. a gyártásnál sok különleges ellenőrző műszert használtak. így például ugynevezett talysurf felületi érdességmérővel tízezerszeres nagyítással vizsgálták meg a felületi szakaszok simaságát. talyronid körkörösség mérővel a mikron tizedrészének pontosságával végeztek ellenőrzéseket.

a gép mechanikai felépítése egyszerű ugyan, de sok különleges optikai rendszert építettek bele. a furat helyét meghatározó azstalrendszert a mom által készített műszerekkel egymikron pontossággal lehet beállítani. olyan berendezéseket is beleépítettek, amelyek a világpiacon ismert gépekben még nincsenek.

most mind a két géppel üzemi kísérleteket, méréseket végeznek az esztergomi gyárban és még az első negyedévben be akarják mutatni a prototípus bizottságnak. a nagypontosságú gépek sorozatgyártásához új, nagy légkondicionált szereldét építenek./mt1/

.-.

9.30/-n

10.10.11

-17-

bb.24. jászberényben megkezdtek a kereskedelmi hűtőszekrények sorozatgyártását

vid/lk n ki 1966. január 11.

a jászberényi hűtőgépgyár hatalmas új csarnokában megkezdtek a kereskedelmi hűtőszekrények sorozatgyártását. elsőként a 830 literes szekrények szereléséhez láttak hozzá. az első negyedévben 450-500 gépet gyártanak. a második negyedévben megkezdik az acélvázak, négyszázötven és hatszáz literes kereskedelmi hűtőszekrények sorozatgyártását is. a hűtőgépgyár az első negyedévben több exportmegrendelést is teljesít. kuwait részére például ivóvízhűtőket gyártanak./mti/

..

bb.25. telefon a bányamentő álarcában

vid/lk n ki 1966. január 11.

különleges és hasznos technikai berendezéssel gyarapodott a tatabányai központi bányamentő állomás. nyugatnémet gyártmányú, úgynevezett telefonos álarcokat kaptak. a gézmérgezés ellen védelmet nyújtó álarc különlegessége, hogy miniatűr mikrofon és fülhallgató van a belsejében. a készülékhez sem energiatelep, sem tranzisztor nem tartozik, így teljesen sujtólégbiztos. az áramforrás a bányamentő hangjának rezgése, a készülék ezt a rezgést alakítja át árammá, majd visszalakítja hanggá. a felszereléshez tartozó kábeltartó dobozokban rendkívül erősvezeték van. a veszélyeztetett területre bevetett bányamentő ezen a vezetéken keresztül tartja az összeköttetést a biztonságos helyen felállított földalatti készletli állomással. a nagyérzékenységű telefontal akár öt kilométeres távolságról is beszélhetnek a bányamentővel. egyszerű, ötletes kapcsolók segítségével egyszerre többen, a vezeték bármelyik pontján bekapcsolódhatnak a beszélgetésbe.

a berendezésnek rendkívül előnyös tulajdonsága még, hogy a földalatti készletli állomáson kívül a külszíni mentőállomással is érintkezésbe léphet a mentő.

egyelőre két ilyen álarcot kapott az állomás, de később újabbakat vásárolnak./mti/

..

89.34/-n
10.10.2007

-18-

bb. 27. társas pedagógusházak

vid j/fm/gy/cz

1966. január 11.

vas megyében társas pedagógusházak épülnek. a korszerű, négy-négy lakásos házakban 24 pedagógus jut otthonhoz az idén. az első két társasház csepregen készült el az új középiskola tanárai számára. a lakosság mintegy százezer forint értékű társadalmi munkával segítette az építkezést. őrszentpéteren egy épületben lakik majd a pedagógus, az agronómus, az állatorvos és a fogorvos.

a megyében - amely az országban elsőként kezdeményezte ilyen lakások építését - eddig mintegy hatvan pedagógus család lakásgondjait szüntették meg./mti/

..

bb. 28. ismeretterjesztő klubhangversenyek borsod megyében

vid tm/fm/gy/cz

1966. január 11.

a borsod megyei tanács művelődésügyi osztálya az országos filharmóniával közösen az idén 28 községben - így többek között göncön, füzérradványban, rudabányán, farkaslyukon, sajkázán és bogácson - rendszeresen tart ismeretterjesztő hangversenyeket. a könnyen érthető és népszerű zeneműveket a borsodi zeneiskolák tanáraiból alakult együttesek tolmácsolják a koncertek szüneteiben pedig ismeretetik az előadott mű mondanivalóját, a szerző életét és munkásságát. az első ismeretterjesztő klubhangversenyek megrendezésére februárban kerül sor./mti/

..

bb. 30. négyezerszáz vagonos, hűtőházak raktár épül debrecenben

vid tné/ki/gy/bs

1966. január 11.

évente több mint hatezer vagon zöldséget és gyümölcsöt vásárol fel a mék hajdu-bihar megyében. ehhez eddig mindössze két, egyenként 650 négyzetméter alapterületű raktár állott rendelkezésükre debrecenben.

ebben az esztendőben enyhül a raktározási gond, mert 4 100 vagonos, hűtőházak raktár épül debrecenben. az új raktárt a nyár végén átadják rendeltetésének./mti/

..

9,36/m

10.10.2007

-19-

bb. 29. az idén csaknem 2 millió négyzetméter színes farostlemez készül mohácson

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

a mohácsi farostlemezgyár felületkezelő üzeme az idén először termel egész éven át. az alapüzemben előállított lemezekből csaknem kétmillió négyzetmétert nemesítenek, látnak el tetszetős, kopásnak, savaknak, lugoknak ellenálló színes, minőség felülettel. az így kezelt lemezt butorgyártásnál, burkolatok készítésénél használja fel az ipar.

a patika tisztaságu csarnokokban a termeléssel egyidejűleg kísérleteket is végeznek. ezeknek az a céljuk, hogy az eddig külföldről vásárolt nemesítő anyagot hazaival helyettesítsék. a kísérletek eredményesek. az év második negyedétől a fehér, a szürke és az elefántcsont színezéshez hazai lakkot használnak. fokozatosan a többi, kényesebb színekénél is áttérnek a belföldi lakk alkalmazására, ami devizamegtakarítást jelent. a papirgyárakkal együttműködve munkálkodnak a jelenleg még olaszországból importált dekorpapirok hazai előállításán is. a márvány-, gyöngyház- és fautánzatu felületkezelő fólia belföldi készítésével szintén devizát takarítanak majd meg a népgazdaságnak./mti/

..

bb. 31. naponta 220 mázsa fenyőtűt dolgoz fel a zalaegerszegi gyantagyár

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

a veszprémi, a vasi és a zalai erdőkben kitermelt fenyőfák tüleveléből nagyértékű illóolajat állítanak elő zalaegerszegen. a kis műhelyből korszerű nagyüzemmé vált gyantagyárban naponta 220 mázsa fenyőtűt dolgoznak fel. a fenyőolajat elsősorban franciaország vásárolja./mti/

..

9.45/-n

10.14. 2021

-20-

bb.32. komplex vízgazdálkodási terv készült csongrádban

vidid/ká n sk

1966. január 11.

csongrád megyében az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság szakemberei komplex vízgazdálkodási tervet készítettek a délalföld belvizektől leginkább érintett területére, a zákányszék-domaszéki körzetre. az egyébként is mélyfekvésű vidék a legaszályosab időszakban sem szárad ki, s évek óta több itt a csapadék, mint bárhol másutt a környéken. tavaly júniusban egyetlen nap alatt 100 millimétert meghaladó eső zúdult a földekre. a tanulmányterv szerint a zákányszék-domaszéki határban húzódó 10 kilométeres főcsatornát meghosszabbítják, bővítik, hogy a tavasszal rendszeresen jelentkező vadvizektől gyorsabban szabadithassák meg a földeket. a továbbiakban viszonylag kis beruházással - zsilipek építésével, mesterséges tározók létesítésével - szükség esetén visszatartják a csapadékot legelők és rétek nyári öntözésére. most az érdekelt községekkel, termelőszövetkezetekkel ismertetik a vízügyi szakemberek elgondolását, amelynek megvalósításában a közös gazdaságok is segítenek majd./mti/

..

bb.33. „kulisszatitkok,, a szakkörökben

vid/j n fm

1966. január 11.

a vas megyei táplánszentkereszt községben újjáalakult a felnőtt táncsoport. a tizenhat tagu együttest új táncruhákkal, csizmákkal „szerelték,, fel. közkedvelt a faluban a színjátszás is. a kisz fiatalokból álló színjátszó együttes a közel jövőben mutat be egy háromfelvonásos darabot. a község középiskolásaiból is alakult színjátszó csoport, amely első fellépését február 20-ra tervezi.

az öntevék helyi művészeti mozgalomban való részvételre már az általános iskolában előkészítik a tanulókat. a szakkörökben a gyerekek rendszeresen hallgatnak előadásokat a színháztörténettel s a „kulisszatitkokkal,, - maszkírozás, színpadismeret, stb. - kapcsolatban. ezenkívül közösen tekintenek meg egy-egy színházi, illetve filmelőadást, s anketokon értékelik a látottakat. a kis iskolások táncsoportot és uttörőzenekart is alakítottak. ezeket a meszőv patronálja, s nemrég kétezer forint értékű hangszert és tizenkét rend táncruhát kaptak./mti/

9.50/-n

10.14. 2021

..

-21-

bb. 34. háromszázhusz millió forintot fordítanak az idén a borsodi ércelőkészítőmű építésére

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

a diósgyőri és az ózdi nagyolvasztók betétanyag-ellátására sajókeresztur községnél létesülő borsodi ércelőkészítőmű munkái az elmúlt évben a beruházó és kivitelező vállalatok jó együttműködésével, a vártnál jobban előrehaladtak. tető alá került a tmk épület, a 800 személyes üzemi étterem és konyha, valamint a betétkészítő bunkersor egy része. ezeken a helyeken a téli időszakban, az időjárás viszontagságaitól viszonylag védve, mintegy ötszáz-hatszáz dolgozót foglalkoztathatnak a belső munkákon, de amennyire a körülmények engedik, folytatják az építést a szabadban is. az erzsébet-hid építésénél használt óriásdaruval hozzákezdtek az ércelőkészítőmű legnagyobb és legfontosabb üzemrészze, a 65 méter hosszú, 54 méter széles és 40 méter magas darabosító-csarnok vasszerkezeti elemeinek beemeléséhez. az idén a tavalyinál nagyobb ütemben folytatják a hatalmas üzem építését, hogy a gazdaságos vasgyártást szolgáló korszerű ércelőkészítőmű a terv szerint részlegesen már 1968-ban megkezdhesse üzemelését. ebben az évben a tavaly felhasznált összegnek több mint másfélszeresét, mintegy 320 millió forintot irányoztak elő a nagyszabású kohászati beruházás munkáira./mti/

bb. 35. nyomelemes trágyázással a fitoftóra ellen - a molibdén ellenállóbbá teszi a burgonyát

vid ká/sk/gy/lá

1966. január 11.

az elmúlt év időjárása ismét kedvezett a burgonyát pusztító kártevőknek, a fitoftórának, közismert nevén a burgonyavésznek. a veszedelmes gombás megbetegedés, amelyet a burgonya peronoszpórájaként emlegetnek, a nedves, csapadékos években meg-tizedeli az ország burgonyatermését. a károk új kísérletsorozat megkezdésére készítették mudich Antal adjunktust, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársát. a kutató azt vizsgálta, hogy milyen trágyázási eljárásokkal tudja ellenállóbbá tenni az értékes növényt. réz, cink, magnézium, bór és molibdén szerepelt a növény tápláló szerei között. a fémek közül a molibdén hozta meg a kívánt eredményt. a molibdénes szuperfoszfáttal kezelt táplálakon 25 százalékkal kisebb volt a fertőzés, mint a kontrollon. a kísérlet nagyüzemi kipróbálása után az új módszert átadják a gyakorlatnak./mti/

9.55/-n

-22-

bb. 36. a minőségjavítás érdekében fokozzák a gépesítést, módosítják a technológiát a pécsi porcelángyárban

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

a pécsi porcelángyárban az idei feladatok között első helyen szerepel a minőség javítása. ehhez munkahelyenként megállapították a teendőket. a kályháüzemben például fokozzák a gépesítést. eddig darabonként, kézzel mártogatták a csempéket a szint és fényt adó mázba. ez a munka géppel egyenletesebben végezhető, munkaerő szabadul fel és növelni tudják az elsősztályú áru arányát. az edénygyártásnál a minőség javításához az üzem laboratóriuma ad segítséget, ahol a jelenleginél fehérebb és olvadékonyabb máz összeállításán dolgoznak. a műszaki porcelán készítésénél a termelés átcsoportosításával, az üzemen belül a szállítási utak rövidítésével, s legfőképpen a gépi formázás terjesztésével akarják csökkenteni a selejtet. a különleges gépeket a gyár mérnökei, technikusai tervezik és háziilag állítják elő./mti/

bb. 37. Lengyel vasutasok debrecenben

vid lk/ki/gy/bs

1966. január 11.

e. perikasa, a krakkói vasutigazgatóság igazgatójának vezetésével krakkói vasutas delegáció érkezett debrecenbe. a küldöttség több napot tölt hazánkban, megismerkedik a máv debreceni igazgatóságának munkájával./mti/

12,36/-n

bb. 39. a műszaki konferenciák január 12-én, a tervismertető értekezletek február 1-én kezdődnek

i sl/sk/vg/gy/bs

1966. január 11.

az új év indításával kapcsolatos teendők lezárása után valamennyi üzemen a dolgozókkal is megvitatják az 1966-os tervet. a szot-tól kapott tájékoztatás szerint január 12-e és 22-e között mindenütt műszaki konferenciákat tartanak a termelési tanácskozások előkészítésére, majd a fővárosban február 1 és 15, vidéken február 1 és 28-a között zajlanak le a tervismertető termelési értekezletek.
/folyt. köv./

13.44/-n

-23-

bb. 39. / a műszaki konferenciák.... 1. folyt./ gy

egészen kicsi egységenként, a műhelyek több részlegében külön-külön beszámolnak a gazdasági vezetők a sajátos helyi feladatokról és gondoskodnak arról, hogy a dolgozók hasznos javaslatai is bekerüljenek a tervbe. először lehetőleg a fizikai munkahelyeken tartják meg a tervismertető tanácskozásokat, s csak ezután kerül sor az irodákban a munkaértekezletekre, hogy a műhelyek javaslatait a gazdasági és műszaki vezetők figyelembe vehessék, s ennek megfelelően intézkedjenek.

az idén első ízben a szocialista brigádvezetőket és az ujtókat is szervezetteren bevonják a végleges éves tervek kialakításába. február 15 és március 30-a között mindenütt összehívják a szocialista brigádvezetőket, s különös gonddal kezelik javaslataikat. véleményük alapján öntik végleges formába a műszaki szervezési és intézkedési terveket, s javítják tovább a termelés színvonalát, gazdaságosságát./mti/

..

bb. 40. megkezdődött az őszi gabonavetések téli fejtrágyázása az alföldön

vid ká/sk/gy/bs

1966. január 11.

a mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei januári határszemet tartottak szolnok megyében és megállapították, hogy a csapadékos őszi hónapokban meglehetősen gyengén fejlődött a mintegy 240 000 holdnyi őszi buza és árpa vetés, ezért különös gondot kell fordítani a fejtrágyázásra. a mélyen átázott talajra hosszú ideig nem lehetett rámenni, a napok óta tartó kemény hidegben azonban megindulhatott a munka. karcag, kisujszállás, mezőtúr, kunszentmárton környékén, a szolnoki járás gazdaságai-ban műtrágyaszállító „karavánok”, hordják ki a határba a pétisót. a nagyüzemi gazdaságok több mint 2 000 vagon tápanyagot használnak fel a gyengébben bokrosodó vetések javítására. a munkába később növényvédő szolgálat repülőgépei is bekapcsolódnak. tíz mezőgazdasági starthelyről szállnak fel és több mint 30 000hold gabonavetést hintenek meg a levegőből./mti/

..

14.00/-n

1966. január 11.

-24-

bb. 41. ötszáz hajdu megyei szövetkezeti gazda budapesten

vid ká/tr/gy/bs

1966. január 11.

kedden debrecenből ötszáz hajdu-bihar megyei termelőség-kezesi gazda utazott budapestre háromnapos látogatásra. a résztvevőket különvonat vitte debrecenből a fővárosba. a társas-utazást a hajdu-bihar megyei termelőség-kezesi tagok biztosítási és önszegélyezési csoportja szervezte, a résztvevők megismerkednek budapest nevezetességeivel, esti programjaikban pedig színházi látogatások szerepelnek./mti/

..

bb. 42. száz éves az alföld legöregebb juhásza

vid tr/fm/gy/bs

1966. január 11.

a napokban töltötte be századik életévét németh jános, a tiszaujfalusi tiszta tsz nyugdíjasa, az alföld legöregebb juhásza. néhány éve még dolgozott a csongrádi pusztákon, ma azonban már alpár községben fiánál él. születésnapja alkalmából felkeresték a csongrádi múzeum baráti körének tagjai is, akik régóta figyelemmel kísérik az idős ember életét, s rendszeresen feljegyzték pusztai meséit, érdekes betyárhistóriáit, visszaemlékezéseit, s a már csak által ismert régi népdalokat magnetofonszalagra vették, és azokat most a múzeum néprajzi anyagának megtekintői hangszalagról meghallgathatják./mti/

..

bb. 43. öregek otthonai borsod megyében

vid hné/fm/gy/bs

1966. január 11.

a borsod megyei tanács egészségügyi osztálya a társadalmi szervezetek segítségével eddig öt helyen hozta létre az egyedülálló, magányos öregek napközi otthonát. kedden ricsén a hatodik ilyen szociális létesítményt adták át rendeltetésének. a tervek szerint az idén további három napközi otthon létesítenek borsod megyében az öregek számára./mti/

..

15.16/-n

1966. január 11.

-25-

bb. 38. időjárásjelentés

tr/gy/

1966. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. január 11-én, kedden délben:
sokfelé havazás

a skandinávia és a szovjetunió területének északkeleti része felett elhelyezkedő nagykiterjedésű anticiklon, valamint a franciaország nyugati részén kialakult ciklon közötti területeken nyugat-, közép- és délkelet-európában sokfelé havazik és téli az időjárás. csupán szárazföldünk nyugati partjai mentén érezteti hatását az enyhébb óceáni levegő.

házunkban tegnap a dunántul nagy részén és az északkeleti megyékben változóan felső, máshol borult, párás, helyenként ködös, hideg idő volt. sokfelé hullott kevés hó. a lehullott csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig sehol sem haladta meg a négy millimétert. az ország területének nagy részét összefüggő hótakaró borítja, vastagsága 1- és 8 centiméter között változik. napközben a hőmérséklet csak minusz 1- minusz 8 fokig emelkedett. ma hajnalban általában minusz 7- minusz 12, az északi, északkeleti megyékben többfelé minusz 12- minusz 16 fokig hűlt le a levegő. hegyeinken a hóvastagságok lényegesen nem változtak. ma délelőtt borult, hideg idő volt, sokfelé jelentettek újabb havazásokat.

budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 5,7 fok volt, 4,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet minusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: borult, párás, helyenként ködös, hideg idő, sokfelé havazás, mérsékelt keleti, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 5- minusz 9, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 1- minusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 291 centiméter./mti/

.-.

14.45!/-n

-26-

Me

öb 44. megkezdte a folyamatos termelést a hajduszoboszlói földgázüzem

1 szf/sk szb vg

1966. január 11.

a hajduszoboszlói földgázüzem megkezdte folyamatos termeléssel egybekapcsolt próbáüzemét.

a hajduszoboszlói földgázkinccs hasznosítását 1963-ban ideiglenes üzem kezdte el, oly módon, hogy a felső tároló rétegek „sovány”, gázról leválasztotta a vizet meg a gázolint és a nagykalóriájú, gazdaságos tüzelőanyagot távvezetékén eljuttatta a borsodi kohászati üzemeknek, majd később budapestnek. ugyanazon a télen hozzáfogtak a mély rétegek „kövér”, gázának feldolgozására, a propán-bután gáz leválasztására is alkalmas végleges üzem építéséhez 1965 végi átadási határidővel. a nehézipari minisztériumnak az émmel kötött szocialista szerződése eredményeként azonban az üzem már 1965 nyarán, fél évvel a határidő előtt elkészült és októberben megkezdhetette berendezéseinek kipróbálását. a féléves időnyereséggel, a sikeres géppróbák után, ugyancsak fél évvel a határidő előtt került most sor a folyamatos gáztermeléssel egybekapcsolt próbáüzemre. a berendezések január 8-a óta termelik üzemszerűen a propán-bután gázt. a garanciális próba még hónapokig tart, de a berendezések ez alatt is tervszerint adják a földgázt borsodnak meg budapestnek és ugyancsak tervszerinti mennyiségben állítják elő a propán-bután gázt.

ebben az évben a terv szerint 900 millió köbméter földgázt juttat az üzem a borsodi iparvidéknek és a fővárosi gázműveknek, 60 000 tonna propán-butánt a lakosságnak. teljes kapacitását 1967-ben éri el, egymilliárd köbméter fölötti földgáz és 77 000 tonna propán-bután gáz-termeléssel. /mti/

.-.

bb 46. krystina radek budapestre érkezett

1 ol/gk szb fm

1966. január 11.

budapestre érkezett krystina radek, a varsói nagy színház mezzoszoprán énekesnője. a művésznőt két estén hallhatja az operaház közönsége: január 13-án a „carmen”, címszerepét éneklő, 18-án pedig ebolit alakítja a „don carlos”, előadásán. /mti/

.-.

15.12/- szb

-27-

Me

bb 45. nevelési tanácsadó dunaujvárosban

vid tr szb fm

1966. január 11.

kedden gyermek- és ifjúságvédelmi kérdésekről tárgyalt a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága. a városban élő majdnem 14 000 tizenhét évesnél fiatalabb leány és fiú nevelése és foglalkoztatása érdekében eddig is szorosan összefogott a tanács és a társadalom. a bölcsődékben és napközi otthonokban jelenleg 1 900 gyermekkel foglalkoznak. 1 200 uttoró vesz részt a szakkörök munkájában. a nyáron mintegy 1 200 uttoró táborozott. csaknem ugyanennyi kiszfiatal vett részt építőtáborokban. ennek ellenére dunaujvárosban a hivatalos és társadalmi szerveknek egyaránt nagy gondot okoz az iskoláskorú gyermekek szabad idejének lekötése. segítséget nyújtanak már a szabadidő hasznos eltöltésében a mostanában alakult első gyermek-klubok. az első négy ilyen intézményt a körzeti népfront-bizottságok alakították meg. a lehetőségek határain belül szélesíteni akarják a gyermek- és ifjúsági klubok hálózatát. az ifjúsági eszpresszóban műsorokat rendeznek a fiatalok számára. a végrehajtó bizottság határozata szerint nevelési tanácsadót hoznak létre, amely pályaválasztási tanácsokat is ad majd a hozzáforduló szülőknek. /mt1/

--

bb 47. jövedelmezőbb lesz az állattenyésztés és a gabonatermesztés, az amortizációs alapképzés erősíti a szövetkezeti gazdálkodás önállóságát - megállapították a mezőgazdasági termékek új felvásárlási árát

i ie szb ká

1966. január 11.

az illetékes szervek elkészítették az egyes mezőgazdasági termékek felvásárlási árának emelésére vonatkozó kormányhatározat végrehajtásáról intézkedő utasításokat, illetve az ezzel kapcsolatos egyéb jogszabályokat.

a magyar közlöny január 11-i számában jelent meg az elnöki tanács törvényerejű rendelete a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló 1959. évi 7.sz. tvr. kiegészítéséről, ennek végrehajtására a földművelésügyi miniszter rendelete a termelőszövetkezetek 1966. évi amortizációs alap képzéséről és ennek kiegészítésére a termelőszövetkezetek hitelezésével kapcsolatos pénzügyminiszteri rendelet. ugyancsak a magyar közlöny január 11-i száma tartalmazza a pénzügyminiszternek a szövetkezetek adókedvezményéről szóló rendeletét. az egyes mezőgazdasági termékek felvásárlási és termelői árának, valamint a keveréktakarmányok árának megállapításáról rendelkező miniszteri utasításokat az érdekelt minisztériumok hivatalos lapja közli.

/folyt.köv./

16.31/lm

- 28 -

bb 47. /jövedelmezőbb... 1. folyt./- szb

az új jogszabályokkal kapcsolatban az mti munkatársa az alábbi tájékoztatást kapta:

a mezőgazdasági termelői árrendezés kettős célt szolgál. az egyik, hogy javuljon a termelőszövetkezetek pénzügyi helyzete, a másik, hogy a mezőgazdasági termelés egyes ágazatainak jövedelmezőségi arányai jobban ösztönözzenek a belföldi fogyasztói és az export-igények kielégítésére.

az új árintézkedések folytán elsősorban az állattenyésztés jövedelmezősége növekszik: valamennyi főbb ágazatban emeltek a vágóállatok és az állati termékek felvásárlási árát. a szarvasmarhánál és a juhnál nagyobb, a sertésnél és baromfinál kisebb arányú az áremelés. az egyes állatfajokon belül a különféle termékárak növelésének mértékét gazdaságpolitikai megfontolások alapján állapították meg, így például a szarvasmarhánál a vágóállattermelés, a juhnál a gyapjutermelés kapott nagyobb ösztönzést.

a szarvasmarha eddigi felvásárlási árai a termelőszövetkezetek nagy részében nem fedezték a tartás költségeit s ennek következtében nem fejlődött megfelelő ütemben ez az ágazat, noha a vágómarha egyik legfontosabb exportcikkünk, a tejnek és termékeinek pedig a hazai ellátásban van kiemelkedő szerepe. a vágómarha felvásárlási árát most átlagosan 22 százalékkal emelték, ami a különböző kategóriákban különként 2-4 forint többletet jelent. ezen túlmenően több árrendszerbeli változtatást is bevezettek. megszüntették a korábbi export felárat és helyette az árskálát egy új minőségi osztállyal bővítették. az „a” minőségű - export minőségi követelményt kielégítő - növendék bika és tinó árát az extrém minőségűnél is magasabban állapították meg. a gazdaságok 200 forint export-költségtérítést kapnak minden olyan vágómarha után, amit exportszállításra előkészítenek és ténylegesen exportálnak. az új árak a jelenleginél jobban ösztönöznék az átlagsúly növelésére, mivel népgazdasági érdek, hogy a meglévő állományból minél nagyobb marhahús mennyiséget nyerjünk. ennek megfelelően a szerződéses áraknál megszüntették az eddigi legalacsonyabb súlykategóriákat, a többi súlykategória között pedig az eddigi kilogrammonkénti 1 forint helyett 1-2 forint a különbség. az új árrendszer fokozza a termelők érdekeltségét a szarvasmarhaállomány tbc-mentesítésében, amennyiben a tbc-pozitív vágóállatok árából az eddigi 0.20 forint helyett a növendék állatoknál 1 forintot, a felnőtt állatoknál 0.50 forintot vonnak le kilogrammonként. az állatállomány minőségi fejlesztésének elősegítésére a tenyészbikák felvásárlási árát a vágóállatokénál nagyobb arányban emelték.

/folyt.köv./

15.55/- szb

-29-

bb 47. /jövedelmezőbb... 2. folyt./- szb

a tej felvásárlási alapára az eddigi literenkénti 2.60 forintról 2.90-re emelkedett. ezen felül a termelőszövetkezetek továbbra is kapják a 40 filléres nagyüzemi felárat és érvényben maradt a tbc-mentes tehenészetektől átvett tej 30 filléres felára is. a tejzsír kilogrammjáért az eddigi 57 forint helyett 61 forintot fizetnek: a kilogrammonkénti 11.20 forintos nagyüzemi felár és a tbc-mentes régi felár itt is változatlan.

a juhtenyésztés jövedelmezőségét már 1965-ben is több intézkedéssel javították, s a mostani áremelések ismét széles körben érintik ezt az ágazatot. elsősorban a gyapju termelői ára növekedett, de az áremelés a vágójuhra és a juhtejre is kiterjed. a juhtenyésztés jövedelmezőbbé válása egyes termelőszövetkezetekben lehetővé teszi, hogy a juhtartás növelésével egyszerűsítsék a termelési szerkezetet. a vágósertés felvásárlási árát kilogrammonként átlagosan 1 forinttal emelik. a fehérjédus ipari takarmányok és így a baromfitápok árának növekedése miatt a baromfitartás költségei nagyobbak lesznek. ennek ellensúlyozására a vágócsirke és a pecsenyekacsa nagyüzemi felárat kilónként 2 forintról 3 forintra emelték. emellett a helyes arányok és a növekvő keltetőtojás szükséglet kielégítése érdekében növelték a tenyész-tyuktojás felvásárlási árát is, ami növeli a napos baromfi értékesítési árakat.

a növényi termékek közül legjelentősebb a kenyérgabona felvásárlási árának emelése, és az ezt kiegészítő adókedvezmény. a kenyérgabonából származó árbevételek a termelési költségekhez képest eddig sem volt kedvezőtlen, holdankénti bruttó jövedelme azonban sok más növényé mögött elmaradt. az új feltételek mellett a népgazdasági szempontból alapvető jelentőségű kenyérgabona termesztése jövedelmezőbb lesz, hiszen ára az adókedvezményt is figyelembevéve, mintegy 22 százalékkal emelkedik. országos átlagban mázsánként a buza ára 22, a rozsé 20 forinttal lett magasabb, s ehhez járul mindkettőnél az állam részére értékesített kenyérgabonánál a mázsánkénti 30 forint jövedelem-adókedvezmény. minthogy a természeti adottságok különbözősége miatt az ország egyes vidékein eltérőek a termelési költségek, az árak továbbra is területileg differenciáltak, de azzal az egyszerűsítéssel, hogy egy megyén belül csak egy ár lesz érvényben. a kenyérgabonán kívül emelkedett több más növény, többek között a sörárpa, a napraforgó, a rizs, a mák, a bab és egyes gazdasági vetőmagvak átvételi ára is, ezekről azonban részben már korábbi utasítások intézkedtek.

/folyt.köv./
16.00/a

- 30 -

bb 47. /jövedelmezőbb... 3. folyt./- szb

az eddigiekben ismertetett árintézkedések - a csirke és a pecsenyekacsa nagyüzemi felárat, valamint a szövetkezeteknek a kenyérgabona eladás után biztosított adókedvezményét kivéve - érvényesek a háztáji gazdaságokban előállított termékekre is. a felvásárlási árak emelése mellett a háztáji gazdaságokat külön kedvezően érinti, hogy most általánossá tették azt a néhány cikknél már korábban bevezetett gyakorlatot, amely szerint azok a termelők, akik lemondanak a szerződésben biztosított állami takarmányvásárlási lehetőségről, termékeikért felárat kapnak.

az új termelői árak a vágóállatoknál és az állati termékeknél január 1-től, a terményeknél pedig az idei új termés betakarításától kezdve érvényesek. az új árak nem vonatkoznak az 1966. január 1. előtti átadásra szerződött élő állatokra.

a vágóállatok és állati termékek árának rendezésével egyidejűleg sor került a fehérjédus ipari takarmányok árának emelésére is. e cikkek jelentős részét ugyanis import utján szerezzük be, s a belföldi eladási ár viszonylag alacsony volt a nagy kereslet miatt állandóan növekvő világpiaci árhoz képest. a másik ok, hogy az eddigi alacsony ár-szint nem ösztönözte a fehérjédus takarmányfélék hazai termelésének növelését. ezért most az ipari melléktermékként jelentkező abraktakarmányok eladási árát átlagosan 17 százalékkal emelték. ennek megfelelően, s összetételüktől függően különböző mértékben átlagosan mintegy 5-6 százalékkal lett magasabb az egyes keveréktakarmányok értékesítési ára.

a mezőgazdasági termelői árak rendezésével közvetlenül összefügg a termelőszövetkezetek amortizációs alapjának megteremtése, amelyről a földművelésügyi miniszter rendelte intézkedik. a mezőgazdasági árszínvonal alacsony volta miatt eddig a termelőszövetkezetek egy része csak állami hitellek igénybevételevel tudta elhasználni állóeszközeit pótolni. a felvásárlási árak emelése most lehetőséget ad arra, hogy az elhasználódást, legalábbis a termelőeszközök egy részénél, amortizációs alapképzéssel ellensúlyozzák. az amortizációs alapot egyelőre a gépek, felszerelések, berendezések és járművek után vezetik be.

/folyt.köv./

16.08/- szb

-31-

bb 47. /jövedelmezőbb... 4. folyt./- szb

az értékcsökkenési leírást az állóeszközök jelentégy ár-szintnek megfelelő beszerzési értéke után kell elszámolni. az amortizációs hányad, azaz a gépek értékéből leírásra kerülő és amortizációs alapba helyezendő rész az állóeszközök egyes csoportjaiban eltérő. az amortizációs alapot a termelőszövetkezetek csak állóeszközök vásárlására, illetve létesítésére használhatják fel. elsősorban az elhasználódott gépeket kell ebből az összegből pótolni, de a szövetkezeti közgyűlés határozata szerint más beruházási célokra is igénybe vehető. az amortizációs alapban levő pénzeszközök után a szövetkezet kamatot kap, az összeget bármikor felhasználhatja, s évvégi maradványát átviheti a következő évre.

az ez évi amortizációs alapot két részletben kell befizetni: 30 százalékát az első, 70 százalékát a második félévben. a pénzügyminiszter hitelszabályozási rendelete lehetővé teszi, hogy ameddig az amortizációs alap nem töltődik fel, a magyar nemzeti bank rövidlejáratu, legkésőbb az év végéig visszafizetendő hitelt nyújtson a termelőszövetkezeteknek évközi beszerzéseik fedezésére.

az amortizációs alapképzés bevezetése jelentős lépés a termelőszövetkezeti közös gazdaságok pénzügyi alapjainak megszilárdításában, a szövetkezetek önálló gazdálkodásának fejlesztésében. /mti/

--

bb 50. megnyitlak a „madár-szállodák,, a balatonon

vid ká/tr-lm bs

1966. január 11.

a balatonon a jég beálltával megnyitlak a „madár-szállodák,, a madarak, amelyek korábban kisebb csapatokban szétszóródtak a nagy vízterületen, most a nádasok szélén, a rianások és kis források környékén gyülekeznek népes csoportokban. a kis-balatonról - bár a nádlakók többségükben elköltöztek - számos madárcsapat vonul át a keszthelyi öböl környékére. a különféle fajtájú vadkacsák sötét foltokban borítják a jeget. a vadludak, amelyek nappal a partközeli vetéseket látogatják, szintén a jégen töltik az éjszakát. a vadludak találkozási helyén reggelente kiolvadt mélyedések, apró teknőcskék jelzik a madarak nyomait. a sirályok többzres csapata balatonfüred partjainál gyűlt össze. élelmezésükről az üdülővendégek is gondoskodnak. /mti-

16.05/Lm

--
-32-

me

bb 51. beszakadt alatta a jég - vízbefulladt

vid j-lm fm

1966 január 11.

hajdu-bihar megyében, derecske és berettyóújfalú között a kálló-csatorna medrében aránytalanul sok víz gyűlemlett össze a belvizek miatt. a csatorna vizét a téli hideg befagyasztotta, s erre a jégrétegre merészkedett szilágyi lászló 19 éves fiatalember. a vékony jégréteg beszakadt, és a fiatalember a csatorna két- és félméteres mély vizébe fulladt. holttestét csak hosszas keresés után találták meg a csatorna medrében. /mti/

--

bb. 48. bunder-majom született a fővárosi állatkertben

i/kz/hné/a/ká

1966. január 11.

az „igazi,, tél beköszöntével különösen sokan keresik fel a fővárosi állat-és növénykert pálmaházát, amelynek meleg, paradus levegőjében ezekben a napokban is teljes pompájukban virítanak az orchideák és a broméliák. külön érdekes látnivaló a természettel rakott kávécserje, valamint az ugyancsak termést érlelő citromfák. a közeli madárházban a különböző gémfélék és az egzotikus madarak most építik fészkelő helyüket. a nemrégén érkezett agapornis és a verébpapagájok is nagyon jól érzik magukat budapesten. az emlősök házatáján egy, a napokban született kis bunder-majom vonzza leginkább a látogatókat. az egészséges csöppséget a mamája igazi majomszeretettel dédelgeti. az akváriumból többszáz értékes hal indult utra londonba, zürichbe, berlinbe és párizsba. a különleges csomagolásban utazó, jórészt magyar halakért hamarosan értékes csereanyagot kapunk az ottani akváriumokból. /mti/

--

16.10/Lm

-33-

bb 52. hatvan homokszóró a budapesti utcákon - kedden délután 504 alkalmi hómunkás dolgozott - készenlétben a máv a váltók takarítására

ö sb-hbj/lk-lm vg

1966. január 11.

Kedden fehér hólepel öltött magára budapest. a délelőtti és a kora délutáni órákban pár centiméter hó hullott. a fővárosi köztisztasági hivatal a déli órákban utnak indított mintegy 60 homokszóró kocsit, elsősorban a budai hegyvidékre. a déli órákban a hivatal mintegy 400 dolgozója takarította a forgalmasabb átkelőhelyeket és a hidak járdáit. a délutáni órákban is nagy erővel folytatták az utak szórását. seprést nem rendeltek el, hiszen a nagy munkagépek nem annyira a pár centiméteres havat, hanem inkább a leszórt sós homokot gyűjtötték volna össze. délután 2 órakor 504 alkalmi hómunkás kapcsolódott be a takarításba, akiket ugyancsak a gyalogosátkelőhelyek szórására osztottak be.

már kisebb havazás is könnyen nehézségeket okozhat a budapesti pályaudvarok forgalmában, mivel a vasuti váltók közé került porhó akadályozza az automata váltók állítását. bár még nem jelentkeztek zavarok, a máv elrendelte a készenléti szolgálatot. az éjszakai órákban a váltótakarító brigádokat egészen rövid idő alatt riaszthatják. bármelyik percben üzembe helyezhetik ferencváros és rákosrendező pályaudvarokon a két hőlégsugaras hóeltakarítógépet.

a tartós hideg az utóbbi napokban átlagosan 1-2 centiméterrel vastagította a befagyott tavak és folyók jegét. a balaton jégpáncélja most általában 6-14 centiméter vastag és a velencei -tó vizét fedő jégréteg vastagsága is meghaladta már a 10 centimétert. a tiszán kedden már nemcsak a tiszalök feletti több mint 200 kilométeres szakaszon, hanem a sajtó torkolata és tiszadob között is megállt a jég. a folyó középső és alsó szakasza még zajlik, s a vitzükörnek majdnem a felét takarják jégtáblák. jelentősen lehült a duna, s így a vág torkolatától

a magyar-jugoszláv határig lehet látni a vízben uszó jeget. igaz, hogy ezzel a jéggel még a leggyengébb fokozatot, a szórványos zajlást sem érte el a folyó, de most már nemcsak a mellékfolyóktól kap jégzállítmányt, hanem a duna maga is fagyasztja a jeget./mti/

-. -

16.30/- szb

-34-

bb. 49. a havazás sem gátolja a nád-aratást a balatonon

vid/tm/a/bs

1966. január 11.

a balatonon kedden sűrű hóesés közben kezdte meg a nád-aratást a keszthelyi nádgazdaság. a magyar tenger partja mentén már megerősödött a jég, így a gépek is elkezdhették a munkát. a nádvágókat hátráltatja a magas vízállás és az aljnövényzet. a magas vízállás miatt 30-40 centiméterrel rövidebb nádat tudnak csak levágni, a dusan burjánzó sás közül pedig kemény munkával kell kiválogatni a nemes nádat. a déli oldalon síófok környékén a jég megelőzte az aratókat. a félig befagyott balatonon az erős széljárás a somogyi partra sodorta a jeget, amely mint a borotva elvágta a nádat. a termést ezeken a részeken is begyűjtik.

a sűrű hóesés nehezíti, de nem gátolja a 120 nádarató munkáját. a gazdaság védőruhával látta el munkásait. kétreszes viharöltöny, gumicsizma és forró citromos tea óvja őket a hidegtől./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 39. számú hír: /a műszaki konferenciák.../ 2. bek. 1. mondatának végén a szöveg helyesen:

... hasznos javaslatai is bekerüljenek a terv végrehajtását biztosító intézkedésekbe. először...

ugyane hírünk 3. bek. 1. mondatának végén pedig:

... a végleges éves tervek végrehajtásába. február 15 és ... /mti/

-. -

16.20!/- szb

-35-

bb 53. a rendőrség kérése

1 fe/j-lm zs

1966. január 11.

a rendőrség eljárást indított schwarcz jános 19 éves szerszámkészítő budapest, 4. kerület, tavasz utca 17. számú lakos ellen, aki herke lászló, kovács györgy és más hamis név alatt kisebb-nagyobb összegeket csalt ki budapesti, valamint vidéki személyektől azzal, hogy szerez nekik gépkocsit, illetve elintézi számukra a soronkívüli kiutalást. a budapesti rendőrfőkapitányság kéri, hogy a károsultak, akik eddig még nem tettek feljelentést schwarcz ellen, jelentkezzenek budapest, 8., tolnai lajos utca 39. szám alatt vagy telefonon a 131-210, 166-os mellékállomáson./mti/

--

bb 54. két halálos baleset a fővárosban

1 fe/j-lm zs

1966. január 11.

a posta gyáli ut 20. szám alatti központi javítóüzemében kaszás gyula 56 éves segédmunkás a viztorony gázfűtését ellenőrizte, közben - feltehetően gázmérgezés miatt - rosszul lett, s a helyszínen meghalt. a kiérkező mentők már nem tudtak a szerencsétlen emberen segíteni. a haláleset körülményeinek megállapítására megindult a vizsgálat.

boros ferenc 71 éves nyugdíjas, budapest 13. kerület, visegrádi utcai lakásán gázrezsón főzött, s a kiömlő gáz az idős ember halálát okozta./mti/

--

bb 55. közlekedési balesetek

1 fe/j-lm zs

1966. január 11.

a 2. kerületben, a marcibányi tér és a keleti károly utca kereszteződésénél breznay józsef 50 éves festőművész nem adta meg személygépkocsijával az elsőbbséget és összeütközött egy másik személygépkocsival, amelynek vezetője schuni józsef 26 éves gépkocsivezető súlyos sérülést szenvedett.

a 14. kerületben, a thököly ut és a dózsa györgy ut kereszteződésénél varga andrás 57 éves segédmunkás ittasan, tilos jelzésnél ment át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

--

16.30/Lm

-36-

bb 56. a színházművészeti szövetség

k s/hné-lm fm

1966. január 11.

rendezői tagozata vitát rendezett a bertolt brecht műveivel és műveinek előadásával kapcsolatos elvi-művészeti kérdésekről. a referátumot vajda györgy mihály tartotta. a vitában többek között felszólalt major tamás, marton endre, lengyel györgy, továbbá azok a rendezők, akik a közelmúltban magyarországon brecht műveit színrevitték./mti/

--

bb 57. enyhe óceáni áramlás a magasban: nagyobb arányu havazás kezdődött - öt-tíz centiméteres hóbunda védi a vetéseket - csak lassan enyhül a hideg, a havazás folytatódik

1 cs/j-lm ká

1966. január 11.

az észak-európát tartós enyhe áramlással ellátó óriás atlanti-óceáni ciklon délkeleti szegélyén, a biscayai-öböl térségében néhány napja kialakult, ugynevezett peremciklon pályája a keddre virradó éjszaka kissé északabbra térült, s így az afrikai partok felől áramló enyheség nemcsak a földközi-tenger nyugati medencéjét özönlötte el, hanem az 1500-1600 méter közötti rétegekben megérkezett már a kárpát-medence fölé is. az alsóbb szinteket azonban még mindig megszállva tartja az északról érkezett hideg, sőt utánpótlást is kapunk belőle. a kontinens hideggóca jelenleg a szovjetunió moszkvától északra húzódó tundrás vidéke, ahol kedden reggel minusz 25-28 fokot mutattak a hőmérők. a múlt hetihez hasonló, minusz 30 fokot is meghaladó fagyokról nem érkezett jelentés. dél-skandináviában legutóbb nulla, plusz két fokos maximumok voltak.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a keddre virradó éjszaka a dunántúlon nagyobb arányu havazás kezdődött, s a déli órákban az egész országban havazott. az északkeleti megyékben már a múlt napokban négy-nyolc centiméteres hóréteg fedte a földeket, a keddi havazás most már az ország nyugati vidékeire is öt-tíz centiméter vastag friss hóbundát terített, amely remélhetőleg tovább vastagszik, s így kellő védelmet nyújt majd az őszi vetéseknek a nagyobb hidegek ellen is.

/folyt.köv./
17420/a

- 37 -

me

me

bb 57. /enyhe óceáni...1.folyt./-lm

a budapesten mért napi középhőmérséklet hétfőn 4.7 fokkal, kedden ugyancsak 4-5 fokkal maradt a sokévi átlag alatt. a keddi maximumok sehol sem emelkedtek minusz 2-6 fok fölé. az előrejelzés szerint a következő 36 órában lényeges változás nem lesz a hőmérsékletben, az éjszakai lehülés a borulás révén alig észrevehetően mérséklődik. borult, párás, helyenként ködös, hideg időre kell számítanunk szerdán, sokfelé lesz újabb havi- zés, a keleti-délkeleti szél egyelőre mérsékelt marad. a szerda reggeli minimumok szintje minusz 5-9, a nappali maximumoké minusz 1-5 fok között alakul ki./mti/

--

bb 58. magyar államférfiak részvétlátvirata sasstri indiai miniszterelnök elhunytá alkalmából

tm- lm zs

1966. január 11.

s.radhakrishnan ur őexcellenciája,
az indiai köztársaság elnöke,

g.nanda őexcellenciája,
az indiai köztársaság megbízott miniszterelnöke

u j d e l h i

mély megrendüléssel értesültünk arról a nagy és fájdalmas veszteségről, amely india népét lal bahadur sasstri miniszterelnök tragikus elhunytával érte. ebből a szomorú alkalomból a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, kormánya és népe nevében őszinte részvétünket fejezzük ki önöknek, india kormánjának és népének.

rendkívül nagyra értékeljük lal bahadur sasstri odaadó munkásságát, amelyet india népének felemelkedése, a világbéke és a népek közötti megértés erősítése érdekében végzett. őszinte tisztelettel adózunk az elhunyt államférfiúi bölcsességének, annak az áldozatos tevékenységének, amelyet élete utolsó percéig népe és az emberiség érdekében kifejtett. tudatában vagyunk annak, hogy milyen jelentős mértékben járult hozzá munkássága a magyar és az indiai nép baráti kapcsolatainak és együttműködésének erősítéséhez.

/folyt.köv./

17.35/lm

- 38 -

ME

bb 58. /magyar államférfiak...1.folyt./-lm

lal bahadur sasstri halála súlyos veszteség nemcsak india népe, hanem az egész békeszerető emberiség számára is. osztozunk az indiai nép mély fájdalomban és gyászában.

kállai gyula
a magyar forradalmi munkás-
paraszt kormány elnöke

dobi istván
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

x x x

lal bahadur sasstri elhunytá alkalmából táviratban fejezte ki részvétét kállai gyula miniszterelnök sasstri miniszterelnök özvegyének, és péter jános külügyminiszter swaran singh indiai külügyminiszternek./mti/

--

bb 59. Lengyel ifjúsági delegáció budapesten

tr szb zs

1966. január 11.

a kisz központi bizottságának meghívására kedden háromtagú lengyel ifjúsági delegáció érkezett budapestre. a delegáció itt tartózkodása idején a munkásifjúság körében folyó politikai nevelőmunkával ismerkedik. /mti/

--

bb. 61. ülést tartott az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja

vid/gk/a/hk

1966. január 11.

kedd délután ülést tartott zalaegerszegen az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja. gázsó sándor, a képviselők megyei csoportjának elnöke tájékoztatta a képviselőket a soron következő országgyűlés előkészületeiről, majd megvitat- ták a megyei idej gazdasági feladatait./mti/

--

18.32/- szb

-39-

ME

bb. 60. éjszakai készenlét a közúti szolgálatnál - állandóan ellenőrzik a villamosvonalakon a váltókat

ö/hbj/hné/a/hk

1966. január 11.

a kedden lehullott párcentis hó nem okozott semmiféle fennakadást a főváros közlekedésében. a fővárosi autóbuszüzem és a fővárosi köztisztasági hivatal együttműködésének eredményeként időben szórták azokat az utvonalakat, ahol jegesedés, jégboroda-képződés várható. a fővárosi autóbuszüzem, a fővárosi villamosvasut és a bkv központi ügyeleteinek keddi esti tájékoztatása szerint mindenütt, még a hegyvonalakon is zavartalanul közlekednek a járművek.

a meteorológiai intézet jelezte azonban, hogy előreláthatólag folytatódik a havazás, éppen ezért a vállalatok megtették a szükséges intézkedéseket a szerda reggeli forgalom fenntartására. a fővárosi köztisztasági hivatal a késő esti órákban már 70 kocsival szórta az utakat, 25 tefu-kocsit is kért segítségül a szóróanyag szállítására. a készenlétben állnak a hóekék, s amint magasodik a hótakaró, az ekék azonnal utnak indulnak. elsősorban azokat a főutvonalakat tisztítják, illetve ekézik, amelyeken autóbuszok, trolibuszok járnak. a fővárosi villamosvasut is elrendelte az éjszakai készenlétet, hogy a villamosvonalakon a szükségnek megfelelően időben elindulhasanak a motoros hóekék. már a késő esti órákban is folyamatosan takarították a váltókat, s urh-adó-vevőkészülékkel ellátott forgalomirányítók ellenőrzik a munkát, s szükség esetén erősítéseket kérnek a pályafenntartástól.

illetékesek felhívják a házfelügyelőket, hogy a bal-esetek megelőzésére folyamatosan takarítsák a járdákat.

a kpm közúti főigazgatóságának ügyeletén elmondották, hogy kedden a késő esti órákban még nem volt hóakadály az országutakon, a helyzet azonban, amint feltámad a szél, óráról-óra változhat. éppen ezért elrendelték a közúti szolgálatnál a készenlétet, egész éjszaka ügyeletet tartanak, a nagy hótakarító gépek már munkára készen állnak. a közúti szolgálat este és az éjszakai órákban a csuszásveszély megakadályozására salakozta a nagyobb kanyarokat és a lejtős utszakaszokat./mti/

18.40/a

- 40 -

HL

bb 62. magyar és német nemzetiségi békeestek tolna megyében

vid gk-lm fm

1966. január 11.

magyar és német nemzetiségi műsoros békeesteket rendez ezen a héten tolna megye hat községében a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetsége és a hazafias népfront tolna megyei bizottsága.

a barátsági estek sorozata kedden várdombon kezdődött meg. dr. wild frigyos országgyűlési képviselő, a német nemzetiségi szövetség főtitkára előadást tartott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről, majd a hajósi népi együttes harminctagú csoportja adott műsort./mti/

--

bb 63. megtartották az év első színházi bemutatóját

t s/gk-lm fm

1966. január 11.

kedden este az állami déryné színház pesti székhelyén, a kulich gyula téri épületben megtartották az év első színházi premierjét. a társulat ivan sopov „karnevál”, című vígjátékát mutatta be. a darabot csuka zoltán és vujicsics sztoján fordította. az előadást szalai vilmos rendezte. a darab főszerepeit szántó margit, simon géza és vörös tiberj játszotta./mti/

--

bb 64. időjárásjelentés

gk-lm hk

1966. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti január 11-én, kedden 19 órakor:

sokfelé havazás

várható időjárás szerda estig:

borult, párák, helyenkint ködös, hideg idő. sokfelé havazás. mérsékelt, keleti-délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 1- mínusz 5 fok között./mti/

--

19.45/Lm

-41-

HL

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 12.

bb 1. a következő öt évben csaknem 140 000 budapesti éri el a nyugdíjkorhatárt

i hi/tné-lm zs

1966. január 12.

a fővárosi munkaiügyi szervek legfrissebb tájékoztatója szerint a munkaviszonyban álló 1,100.000 budapesti dolgozónak csaknem a fele elmult 40 éves, s fokozatosan növekszik a nyugdíjas korhatárt megközelítők aránya. a következő öt évben például mintegy 57 000 budapesti férfi és 81 000 nő éri el a nyugdíjhoz megkívánt életkort. az „előregedési”, folyamat elsősorban a fizikai dolgozóknál jelentkezik, s problémákat okoz a munkaerő utánpótlásban.

a főváros munkaerő ellátásában hosszabb ideje közismerten fontos tényező a vidékről felköltözők „vándormozgalma”, s a mintegy 150 000 főnyi „ingázó”, a feláramlás azonban az utóbbi években mérséklődött, - az eltelt négy évben például a felére csökkent, - s a következő időszakban várhatóan még inkább érvényesül a mezőgazdaság vonzása. így az utánpótlás legfőbb forrása mindinkább a munkaképes korba lépő fiatalság lesz. az ifjúság körében azonban nem mutatkozik ennek megfelelő arányú törekvés a szakmai tanulásra. az országos szakmunkásképzési jegyzék szerint 292 szakmát tartanak nyilván, s bár a bányáipar kivételével minden foglalkozási ágra szerveznek beiskolázást, a fővárosi fiatalok mégis csak mintegy 50 százalékban veszik igénybe a szakmunkás-képzés lehetőségeit.

/folyt.köv./

1/10

- 1 -